



# ՀԱՅԻՄԵՆԻԿ

## ԿՅԱՓ

ՀԻՆԳ ՆՈՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՑՈՒ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՑՆԵՐ ԵԽՀ-ՈՒՄ

Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի կենտրոնական կոմիտեի դիվանը 1976 թվականի նոյեմբերին Տորոսոյում գումարած իր հիսոտում հշանակել է մինք նոր աշխատակիցներ, որոնք պատասխանատու պաշտոններ են զբաղեցնելու Եջև-ի անձնակազմում: Այսպիսով, քանի հինգ տարեր ճյուղերի վրա բաշխված Եջև-ի գործունեությունը դեկավարող գրասենյակների պետերի և բաժանմունքների տնօրենների ընդհանուր թիվը հասնում է 110-ի:

Հանովերի (ԳՖՀ) մանկավարժական ինստիտուտի դասախոս պրոֆ. Ռվիլիս Բեկերը գլխավորելու է «Դաստիարակություն» բաժանմունքը՝ փոխարինելով այդ պատում պատոր Վիլյամ Քենեդիին:

Սույն թվականի ապրիլի 15-ից «Ռազմական պարերականի ընդհանուր խմբագրությունը ստանձնելու և անզիկան հոգեվրական Զոն Բլլիքը» Անգերեն լեզվով հրատարակվող Եջև-ի Տեղեկագրի խրմբագրի պաշտոնը վարելու է մելոդական եկեղեցու ներկայացուցիչ Ռուբին Էղուարդ Գերմին:

Եջև-ի ֆինանսական բաժանմունքի աշխատանքների վերակառուցումից հետո, որը տեղի էր ունեցել անցյալ տարվա ամռանը կենտրոնական կոմիտեի որոշումով, ֆինանսական գործերի վարիչի նոր պաշտոնը վատահին է շվեյցարացի Պիեռ Բիբուսին:

Ուսւ պրավուպավ եկեղեցուց պրոֆ. Նիկոլայ Զարդողկին, որը երկար տարիներ ղասախուսել է Լենինգրադի աստվածաբանական ակադեմիայում, Ժնևում ստանձնել է Եջև-ի «Արդարության և ծառայության» միավորում շրջանակում գործող Ռուսական աստիրությունների բաժնի քարտուղարի պաշտոնը: Վերջինիս հշանակումնվ Եջև-ի անձնակազմում պատասխանատու պաշտոններ վարող օրթոդոքս եկեղեցիների ներկայացուցիչների թիվը հասնում է մինչդի:

ԽՈՐՀՈՂԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ «ԱՍՏՎԱԾԱԾՈՒՅՆ 21 ՄԱՏԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՄԱՆ» ԾՈՒՐՉ

Վերջերս Կարտինյան (Շվեյցարիա) տեղի է ունեցել միջազգային մի խորհրդակցություն՝ «Աստվածաշնչի մատերիալիստական ոնթերցում» թեմայի շուրջ: Սույն խորհրդակցությանը, որը կազմակերպված է եղել Ռուսանունեական ընկերակցությունների համաշխարհային ֆեռացիայի Եվրոպայի բաժանմունքի և Եվրոպայի աշխարհիկ ակադեմիաների և կենտրոնների Էկումենիկ ընկերակցության միացյալ շահերերով, մասնակցել են Պորտոգալիայի, Իտալիայի, Ականդինավայր երկրների, Անգլիայի, Գերմանիայի և Հոլանդիայի ուսանողական խմբերի ներկայացուցիչներ:

Աստվածաշնչական տեքստերի ընթերցման այս ձևը, որը շեշտը դրվում է գլխավորական դասակարգային պարզաբն վրա, Աստվածաշնչի բովանդակությունը նորովի մեկնաբանելու մի փորձ է, որը ներկայունս լայնորեն կիրառվում է ժամանակակից սույր գրական աստվածաբանության մեջ: Այս նոր մոտեցումը հիմնվում է ոչ միայն սույր գրական տեքստերի կրոնական և փիլիտիվական կողմի վրա, այլև տեքստերի ուղիղ-քաղաքական և տնտեսական կրոնական մեկնաբանման վրա՝ նպատակ ունենալով տեքստերում բացահայտել հշանակությունների մի բազմազանություն:

Խորթրդակցության հապատակն է եղել՝ ընդգծել հնան մի հյութի կարեռությունն ու օգտակարությունը ուսանողական քրիստոնեական շարժումների և աշխարհիկ ականահանաների հետագա աշխատանքի համար:

**ԵՀԽ-ի ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԸ  
ՄԱՍՍԱԿՑԵՑՈՒ Է ԱՎԱՏՐԱԼԻՍՅԻ  
ՄԻԱՑՅԱԼ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԱՐԱՋԻՆ  
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ**

ԵՀԽ-ի գլխավոր քարտուղար Ֆիլիպ Փոթերը գլխավոր գեկոցողներից մեկն է լինելու այն ազգային համաժողովում, որը սեղի է ունենալու սույն թվականի հունիսի 22—24-ը Սիրենոյի Ավատրակիայի միացյալ եկեղեցու բացման առիթով:

Այս նոր եկեղեցին, որի մեջ կմիավորվեն մեթոդական, միարանական և արեարիտերական եկեղեցիները, կունենա շորջ 200.000 անդամ, 2.400 հոգևոր հովիվ, ավելի քան 1000 եկեղեցական շենք՝ հարակից բազմաթիվ աղոթատներով, և կղնկավարվի 54 կոնսիստորիաների, վեց սինոդների և մեկ ազգային խորհրդի կողմից:

**ՕՐԹՈԴՈԽԸ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ  
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ  
ԾԱՄԲԵԶՈՒՈՒՄ**

Տասներեք երկրներից ժամանած շորջ երեսուն օրթոդոքս եպիսկոպոսներ համաօրթոդոքս իրենց առաջին հախապատրաստական կոնֆերանսի ընթացքում, որն ավարտվել է 1976 թվականի նոյեմբերի 29-ին Շամբեզիում, Ծննի մոտ, միաձայնությամբ ընդունել են տասը կետերից բաղկացած մի օրակարգ առաջիկա օրթոդոքս եկեղեցական այն մեծ ժողովի համար, որը հախատեալում է գումարել մի քանի տարի հետո: 787 թվականին գումարված Նիկոն եկեղեցական ժողովից ի վեր, առաջին անգամ լինելով, օրթոդոքս եկեղեցիները հավարվելու են աղյուսի նակարդակով:

Մեկ շաբաթ տևած իրենց աշխատանքների ընթացքում օրթոդոքս եպիսկոպոսները բազմակողմանակորեն ուսումնասիրել ու նշակել են վերոհիշյալ ժողովի հախապատրաստան հետ կապված պրոցեդուրային անհրաժեշտ հարցերը: Հանդիպման ժամանակ ջերմ ցանկություն է հայտնվել, որ շարունակվեն և առավել ևս առաջ մղվեն աստվածաբանական դիալոգները օրթոդոքս եկեղեցու և անգլիական, քրիստոնեական կաթոլիկ, հունական կաթոլիկ ու լուրեական եկեղեցիների միջև: Միաժամանակ ընդգծվել է, որ հատուկ ջանք պետք է գրանցարվի ամենամու ժամանակում անկաշկան դիալոգի հատկությունը համար համար համար անհնագիտ ինտելլիցիան ողջափառ մին եկեղեցիների հետ, որի կատարումն «արդեն իսկ ուշացել է»:

Անդրադառնալով կումենիկ շարժման մեջ օրթոդոքս եկեղեցու կատարած դերին՝ սույն հախապատրաստական կոնֆերանսը որոշել է, որ «օրթոդոքս եկեղեցու մասնակցությունն այսուհետև առավել ուժագույն էկուում ամրողացնելու մեջ»: Նույնական որոշում է ընդունվել նաև ԵՀԽի նոր մասնակցության կապակցությամբ, ուղարկած օրթոդոքս եկեղեցիների համար, որն այդ խորթրդի տակի է կումենիկ քննությոթ արտացոլվի հատկանի Ծննի կենտրոնում գործող ԵՀԽ-ի անձնակազմի նակարդակի վրա՝ այդ անձնակազմի մեջ օրթոդոքս աստվածաբանների ներգրավմանով» և որպեսզի եկեղեցիների միության համար տարվող աստվածաբանական աշխատանքները «հաշվի առնեն օրթոդոքս տեսակետոր և իրենց վրա չկրեն բացառապես բողոքականության դրոշմը»:

Քննության առնելով Զատկի տոնը բոլոր բիստունիաների համար ընդունելի միանական մի օր Եշելու հարցը՝ կոնֆերանսը արտահայտել է իր սկզբունքային համաձայնությունը: Սակայն նկատի ունենալով մին եկեղեցու կիրավով դրույթունը և օրթոդոքս տեղական մի շարք եկեղեցիներում նովիկան կարգի որոշ դժվարություններ՝ որոշվել է «այդ հարցը իր բոլոր կողմերով ենթակել հետագա համգամանակից ուսումնասիրության»:

Կոնֆերանսում ցանկություն է հայտնվել հովանու համագրծակցել ոչ քրիստոնեական միաս կրոնների հավատացյալների հետ՝ «վերացնելու համար ամեն տեսակի սկզբաներություն և ասահովելու ազատության, ժողովուրդների եղբայրության և աշխարհի խաղաղության իդեալների իրականացումը հօգուտ ժամանակակից մարդու», առանց ցեղի և կրոնի խորության:

Համաօրթոդոքս այս առաջին հախա-

պատրաստական կոնֆերանսին, որը հրավիրված է եղել Կոստանդնուպոլիսի Տիեզերական Պատրիարքի կողմից, և որի երեք հիմնական խնդիրներն են եղել՝ բազմակողմանիորեն նախապատրաստել օրթոդոքս եկեղեցիների առաջիկա եկեղեցական մեծ ժողովը, առաջ մղել միջքրիստոնեական նարարերություններն ու Եկումենիկ շարժումը եկեղեցիների միության նախապարհին և «ծառայել ամրող մարդկությանը օրթոդոքսների և այլ կրոնների հավատացլացների համագործակցության միջոցով», մասնակցել են Կոստանդնուպոլիսի, Ալեքսանդրիայի, Անտիոքի, Երուսաղեմի, Մուլիսի, Սերբիայի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի օրթոդոքս պատրիարքությունների, ինչպես նաև Կիպրոսի, Հունաստանի, Լեհաստանի, Չեխովակիայի և Ֆինլանդիայի օրթոդոքս եկեղեցիների պաշտոնական պատրիակությունները:

### «ՀԱՎԱԾՈ ԵՎ ԿԱՐԳԻ» ԾԱՐԺՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ 50-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

1977 թվականի մայիսին, Հոգեգալստյան տոնի օրը, հանդիսավորապես նշվելու է «Հավատու և կարգի» շարժման համաշխարհային առաջին կոնֆերանսի 50-րդ տարեդարձը Լոզանում, որտեղ 1927 թվականին տեղի ունեցավ այն պատմական ժողովը, որի ընթացքում շուրջ հարյուր քրիստոնեական եկեղեցիներ ներկայացնող պվելի քան 400 պատգամավորներ որոշեցին աշխատել միասին եկեղեցիների միության համար: Լոզանի համալսարանում առաջիկա մայիսի 26-ին, հինգշաբթի օրը, տարեկարծի բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ, Եջև-ի պատվի հայագագ դոկտոր Վիկտոր Հովհաննեսը և հոռմեական կաթողիկ եկեղեցու հայտնի աստվածարան հայր Դվի Կոնգարը գեկուցելու են «Հիսուս տարիա ուսումնամիրություն միության շորջ» թեմայի մասին: Հետևյալ օրը երեկոյան, «Պահանջված միության ձևը այսօր» հյութի շորջ վերլուծական գեկուցումներով հանդիս են գալու Տյուրինգենի համալսարանի դասախու պրոֆ. Ժ. Մոլտմանը և Աթենքի համալսարանի դասախու պրոֆ. Ն. Նիսիստոր:

Համախությունների երկրորդ փուլն Ակրսվելու է մայիսի 28-ին գիշերային մի ընկույտով, որը տեղի է ունենալու Լոզանի մայր եկեղեցում, իսկ հաջորդ օրը, Հոգեգալստի առավոտյան, մատուցվելու է հանդիսավոր և պատրագ և ապա կազմակերպվելու է հետմիջօրյա ժողովրդական մի տոնախմբություն, որի ընթացքում հանդիսությունների մասնակիցներին ուղղված ող-

ջունի մի ուղերձով հանդես է գալու Եջև-ի գլխավոր քարտուղար դոկտ. Ֆոները: Հակոսի, ինչպես նաև Հոգեգալստյան պատրագի արարողությունները հայորդվելու են համաեւրոպական հեռուստատեսությամբ:

Հանդիսավոր բարորդ փուլը բաղկացած է լինելու մի սեմինարից, որը տեղի է ունենալու Հոգեգալստյան հաջորդող շաբաթվա ընթացքում և որին մասնակցելու են բազմաթիվ աստվածաբաններ և տարբեր եկեղեցների հետավարներ: Սեմինարի աշխատանքների յեման է լինելու «Մեկ մկրտություն, մեկ պատրագ, մեկ նվիրագետություն»:

### ՀԱՆՈՒՊՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՆԵՐԻ ԵՎ ՄԱՀԱՄԱԿԱՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Քրիստոնյաների և մահմեդականների միջև «վերքերը դարմանելու», «նախապաշտումները վերացնելու» և «նոր կամորթներ հաստատելու» նպատակով Եջև-ի «Առաքելության և ավետարանչության հաճանաժողովի» տասներկու մասնագետներ և «Խաչամական միմնարկության» ներկայացուցիչներ անցյալ մայիս ամսին Ծամբեկում մասնակցել են քրիստոնեական առաքելության և խաչամական դպարի հարցի շորջ կազմակերպված քրիստոնեական-մուտումանական մի ժողովի: Ժողովի մասնակիցները ծանոթացել են մի շարք գեկուցումների, որոնք ուսումնասիրության և լայն քննարկման առարկա են դարձել հանդիպման մինգ օրերի ընթացքում:

«Քրիստոնեական առաքելության գաղափարը և կիրառումը» հյութի շորջ զեկուցել է Առն Ռուդվին եպիսկոպոս՝ Կարաչիից (Պակիստան): «Խաչամական դպարի բնույթը» թեմայով մի ուսումնասիրություն է ներկայացրել պրոֆ. Խամայիլ Ալ-Ֆարուկին Ֆիջայելֆիայից (ԱՄՆ): Գանայի համալսարանի դասախու Լամին Սաննեհը հանդես է եկել մի գեկուցումով, որի թեման է եղել «Խաչամական դպարի փորձառությունը», իսկ Ինդոնեզիայի կրոնական գործերի նախկին մինիստր Մուհամմադ Ռասիդին և Զանգիբարի նախկին փոխվարչապետ Ալի Մուհիմ Բարվանին ուսումնասիրությունների են ներկայացրել Ինդոնեզիայում և Զանգիբարում քրիստոնեական առաքելությունների մասին:

Սույն հանդիպումը նախաձեռնելու ու կազմակերպել է Եջև-ի «Առաքելության և ավետարանչության հաճանաժողովի» տնօրեն դոկտ. Էմիլիոն Կաստրոն, որը «Ինտերնաշնալ Ռեվյու օֆ Միջըն» հանդեսի հոկտեմբերի համարում, անդրադառնալով վերոհիշյալ ժողովի նշանակությանը, նշել է,

որ մասնեղականները, ինչպես և քրիստոնյաները, ունեն առաքելական կոչում և պարտավորություն, որոնք անցյալուն նրանց երկուառեք առաջնորդել են ծանր սխալների և անհաջող թշնամների՝ կրոնական երկու համայնքների միջև առաջացնելով լորջ ընդհարություն, որոնք հաճախ թերապիա պարզ են եղել տառեսական, քաղաքական և գաղափարական պատճառներից։ Նա հույս է հայտնել, որ այս հանդիպումը հնարավորություն կտա թե՛ մեկ և թե՛ մյուս կողմին բացատրելու և պարզաբնակությունից հաստատություն, հասկանալու և, հնարավորության դեպքում, սրբագրելու միջանց նկատմամբ մինչև այն գոյրոյուն ունեցող սխալ պատկերացությունը և, վերջապես, մտածելու այն միջոցների մասին, որոնցով կարելի կիսի փոխել վեսակար գործեղակերպերը և որդեգորել գործության միջան ուղղեգիծ առաքելության և դավահի բնագավառում։

Ժողովի կողմից ընդունված եզրափակիչ փաստաթղթում կոչ է արվել քրիստոնյաներին և մահմետականներին վերատեսության ենթարկել և այժմեականացնել երկու կրոնների աստվածաբանության, պատմության, մշակույթի, կանոնական և էթիկական ուսմունքների նկատմամբ փոխադարձաբար իրենց ունեցած հակացողությունները, որպեսզի «սահմանա քրիստոնեականահմետական հարաբերությունների մինուլութ» և հնարավոր լինի «քարիդրացիական համագործակցություն հաստատել» երկու կրոնական համայնքների միջև։

#### ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԸՆԴՈՒՆՎԱԿԱՆ ՈՐՊԵՍ ԼՐՍՅՈՒԹԻՉ ՄԱՍ ԿՐՈՂՆԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ

Եկումենիզմի ուսուցման անհրաժեշտությունը օրակարգի հարցերից մեկն է եղել Քրիստոնյաների միության բարուղական տարեկան վերջին ժողովում, որը գումարվել է Վատիկանում կարդինալ Ժամ Վիլլրանում հախագահությամբ, և որին մասնակցել են վեց կարդինալներ և 16 արքեպիսկոպոսներ ու եպիսկոպոսներ։

Ժողովի ավարտից հետո Շատիո-Վատիկանից ձայնափոխած մի հարցագրույթ ժամանակ Քրիստոնյաների միության բարուղական փոխականագան Շատիո Տորելլա Կասկան եպիսկոպոսն ընդգծել է, որ Եկումենիզմը կարևոր մտահոգություններից մեկն էր եղել Վատիկանի Բ ժողովի, և հետևաբար եկեղեցների միության վերահաստատման հպատակով առաջացած շարժման պատմությունը լրացուցիչ մաս պետք է կազմի կրոնական ուսուցման։ «Հեկումենիկ շարժումը տագնապի մեջ չէ, ընդ-

հակառակը, զգալի առաջնորդաց է ապրում», հայտարարել է նա։ Որպես ապացուց այդ բանի, հապահացի եպիսկոպոսը վկայակույթել է երկկողմանի այն բազմաթիվ դիակոնները, որ ունեցել է հոումական կարողիկ եկեղեցին այլ դավանությունների պատկանող տարրեր եկեղեցիների հետ։ Բացի այդ, նա նշել է, որ Քրիստոնյաների միության բարուղական հարաբերությունները եւն-ի հետ միշտ ընթացել են դրամական զարգացման ուղիով, և որ սուլուցվել է հայապատրաստեական խառն մի համաձայնություն՝ վերահաստատելու համար դիակոնը օրթոդոքս եկեղեցիների հետ։ Տուրեկան եպիսկոպոսը առանձնապես շեշտել է Եկումենիկ համոզմությունների խորացումը քրիստոնյան հավատացյալների մեջ՝ դրանում տեսնելով առաջմիշ մի հզոր ուժ եկեղեցիների մերձեցման հանապարհին։ «Հետևաբար,—նզրակացրել է նա, —Եկումենիկ շարժումը տեղատվորթյան մեջ չէ, մենք մեզ ավելի ու ավելի համարում ենք եղացրելու և, որպես աղքակիք, մեր վերաբերությունը միմյանց նկատմամբ պետք է խարսխական լինի հոնարհության, պարկեցության և եղացրական փոխադարձ ճշգրիտիւմ սիրության միջուկում առաջանական պատճեն պահպանության մեջ ընդունված է Հեկառատանում։

#### ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒԽՍԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԳԻՄԵՆԻ ԱՅՑԸ ՀՆԴԿԱՍՍԱՆ

Հնդկաստանի և Արևելքի մալաբար եկեղեցու Պատրիարք-կաթողիկոս Բահիկու Մար Թոմա Մատթեոս Ա-ի հրավերով ուս պրավուսակ եկեղեցու պատվիրակությունը, Մուկվայի և համայն Ռուսիո Պատրիարք Պիմենի գլխավորությամբ, 1977 թվականի հունվարի 22-ից փետրվարի 2-ը փոխացելությամբ գտնվել է Հնդկաստանում։

Հնդկաստանի և Արևելքի մալաբար եկեղեցու բարձրաստիճան ներկայացուցիչների ուղեկցությամբ, ուս եկեղեցու պատվիրակությունն իր շրջագայության ընթացքում եղել է Բնութերում, Կոշիկում, Տրի-վանդրումուն, Մադրասում, Դեկիում՝ ամենուրեք արժանանալով հավատացյալ ժողովրդի շերմ ընդունելությանը։

Բնութերում Պիմեն Պատրիարքը և նրա շրաբամբի անդամները այցելել են և Կոլո Մարիամի մայր տաճարը, որ ներկա են եղել եկեղեցական արքադության։ Քոթայամուս ուս եկեղեցու պատվիրակությունը այցելել է և Թովմաս առաքալի տաճարը, որի հրաբարակում, բազմահազար հավատացյալների ներկայությամբ, տեղի է տնեցել բացօթյան համատեղ կումենիկ աղոթք, որին մասնակցել են Պիմեն Պատրիարքը և

Բամիլոս Մար Թումա Մատթեոս Ա կաթողիկոսը: Քորքայամի աստվածաբանական Ծեմարանում հյուրերը հանդիպում են ունեցել Ծեմարանի դասախոսական կազմի և ուսանողության ժետ:

Հոկտեմբերի 81-ին Դեկիում պատվիրակությունը այցելություն է տվել Հնդկաստանի վարչապետ Խնդիրա Գանդիին և հանրապետության նախագահ Ֆախրուդին Ալի Ահմեդին:

**«ՍՍՀՄ—Հնդկաստան» ընկերության մշակութային կենտրոնը կազմակերպել է մի հարցազրուց, որը հայտարարություն է տրվել մամուլի, ռադիոյի և հեռուստատեսության համար:**

ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ ԱՂՈԹՔ ԶԱԳՈՐԾԿՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

1977 թվականի հունվարի 25-ին Զագորսկում, Մոսկվայի աստվածաբանական ակադեմիայի Բարեխոսության տաճարում, ուսւ պրավուալ եկեղեցու պետ Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքի օրինությամբ, տեղի է ունեցել Էկումենիկ աղոթք քրիստոնյաների միության համար: Համատեղ աղոթքի արարողությունը ղեկավարել է Մոսկվայի աստվածաբանական ակադեմիայի և հոգևոր Ծեմարանի վերատեսուց տ. Վաղիմիր Դմիտրովսկի արքեպիսկոպոսը:

Աղոթքին մասնակցել են՝ քրիստոնյաապենտիստների ավելատարանական եկեղեցուց՝ Տուլայի համայնքի հոգևոր հովիվ Մ. Պ. Կոլակովը, Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցու, գերշ. տ. Շահե արք. Ամենյանը և գերշ. տ. Արտեն եպս. Բերքերյանը:

Աղոթքին մասնակցել են՝ նոր Նախշանականի թեմի հայոց առաջնորդական փոխանորդ տ. Տիրան վարդապետ Կյուրեղյանը, որպես Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա.-ի ներկայացուցիչը Մոսկվայում, հովումական կաթողիկ եկեղեցուց՝ Մոսկվայի և Լոյուս եկեղեցու ավագերեց հայր Ստանիլավ Մաժեկյան, քրիստոնյա-մըկըրտչականների ավելատարանական համամիութենական խորհրդից՝ Վ. Գ. Կովկոնիվը, ուսւ պրավուալ եկեղեցուց՝ միջեկեղեցական արտաքին հարաբերությունների փոխնախագահ տ. Հոր Զարայսկի եպիսկոպոսը, Մոսկվայի Աստվածահայտնության պատրիարքական եկեղեցու ավագերեց տ. Վիտալի Բորովովը և ավագ քահանաներ Անաստոլի Նովիկովն ու Նիկոլայ Պետրովը:

Աղոթքին մասնակցել են նաև Մոսկվայի աստվածաբանական ակադեմիայի և հոգե-

վոր ճեմարանի դասախոսներն ու ուսանողները:

Քրիստոնյաների միության մասին քարոզու հանդես է եկել տ. Տիրան վարդապետ Կյուրեղյանը:

Աղոթքի ավարտին մերկաներին օրինություններ են բաշխել Վ. Գ. Կովկոնիվը, տ. Տիրան վարդապետը և տ. Վաղիմիր արքային կոպուպոսը:

Էկումենիկ սույն աղոթքին մասնակցել են նոյնական այլ դավանությունների պատկանող քրիստոնյաներ, ինչպես նաև Մոսկվայի դիմանագիտական անձնակազմի մերկայցուցիչներ:

**ԽՍՀԱՂՈԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ**

Սույն թվականի մարտի 15—17-ը Մոսկվայի «Ռուկահինա» հյուրանոցի սրահներից մեկում տեղի է ունեցել Խաղաղության համակրոնական համագումարի նախապատրաստական կոմիտեի մերժական հանդիպումը:

Նախապատրաստական միջազգային կոմիտեն մաս են կազմում, հանուն Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցու, գերշ. տ. Շահե արք. Ամենյանը և գերշ. տ. Արտեն եպս. Բերքերյանը:

Սույն հանդիպմանը մասնակցել են տ. Արտեն եպս. Բերքերյանը և Մոսկվայի ու Նոր Նախշանականի թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Տիրան վարդապետ Կյուրեղյանը:

Հանդիպմանը մերկա են եղել աշխարհի տարբեր երկրներից Մոսկվա ժամանած զամազան կրոնների շուրջ 70 մերկայցուցիչներ: Համագումարը տեղի է ունենալու ընթացիկ տարվա հունիսի 6—10-ը, իսկ նախապատրաստական կոմիտեն իր աշխատանքները վերջացնելու է հունիսի 1—2-ին:

Մարտի 17-ին Նախապատրաստական կոմիտեն հրապարակել է մի հաղորդագրություն, որտեղ ամփոփված են այդ հանդիպման ընթացքում ընդունված որոշումները:

Նույն օրը, ժամը 16-ին, Մոսկվայի և համայն Ռուսիո Պատրիարք Պիմենը «Սովուտսկայա» հյուրանոցում, ի պատիվ հանդիպման մասնակիցների, տվել է պաշտոնական ճաշկերույթ, որին մերկա են եղել հասարակական տարբեր կազմակերպությունների մերկայցուցիչներ, շուրջ 350 հոգի: